

[Aksel Larsen.]

indse, at det er et urimeligt forhold, at man i spørgsmål om ombudsmandsinstitutionen, om indstilling angående valg af ombudsmand og om behandling af ombudsmandens beretning forfarer skematisk på den måde, at man vælger 17 mands udvalg, hvor ikke alle tingets partier kan blive repræsenteret. Det strider efter min bedste overbevisning og efter min ikke helt dårlige hukommelse mod de ideer, vi syslede med i forfatningskommissionen. Jeg må måske have lov at sige, at det var mig selv, der fremsatte den idé, at man for at undgå en diskussion her i tinget om kandidater til ombudsmandsposten burde lade et udvalg, repræsenterende alle partier, diskutere eventuelle kandidater og komme med indstilling til tinget. Ideen er blevet ført ud i livet på den måde, at hvis en partigruppe ikke er tilstrækkelig stor, får den ikke noget medlem i udvalget og altså ikke nogen indflydelse på dets forhandlinger. Det samme er tilfældet, når det drejer sig om ombudsmandens beretning.

Jeg kan til nød forstå, at man kan være interesseret i at udelukke et parti som vort fra udvalg om visse politiske lovforslag, men jeg kan ikke forstå, at de partier, som stemmemæssigt har magten i dette ting, ikke kunne forfare således, at de gav vort parti en repræsentant eller et medlem i det udvalg, som har aflagt beretning og fremsat det forslag til folketingsbeslutning, vi nu behandler.

Når dette er sagt, må jeg gå ind på det, som i øvrigt har behersket diskussionen, nemlig spørgsmålet om statsbanernes overtagelse eller ikke-overtagelse af forskellige rutebillinjer. Jeg har lige så indgående som de øvrige ærede medlemmer, der har haft ordet, studeret beretningen fra folketingets ombudsmand, og jeg må erkende, at han har foretaget særdeles grundige og samvittighedsfulde undersøgelser, og at han ikke har kunnet komme til andet resultat end det, han er kommet til. Det, jeg her har at sige, må altså ikke på nogen måde opfattes som en kritik af ombudsmanden; jeg kan ikke se andet, end at ombudsmanden måtte komme med den påtale, han er kommet med. Men det betyder ikke, at jeg finder, at man har ret til så hæmningsløst, om jeg så må sige,

som tilfældet har været, at kaste sig over generaldirektoratet for de danske statsbaner, og jeg forstår for øvrigt ikke dette statsbanehad, der næsten lyser ud af de ærede medlemmer hr. Ninn-Hansens og hr. Vagn Bros taler.

Der tales jo om, at statsbanerne ikke må bruge skatteydernes penge til at konkurrere med private borgere, men så vidt jeg kan se, er ingen af skatteydernes penge brugt til at konkurrere med private medborgere. Statsbanerne har gjort gode forretninger og derved — måske i et beskedent omfang, men dog alligevel — nedbragt statsbanernes underskud og har altså tjent skatteydernes interesser. Det er realiteten i dette.

Det formelle er, at statsbanerne ganske åbenbart — jeg er i den situation, at jeg kan tillade mig at tale åbent — har ydet en maskeret goodwill ved overtagelsen af visse private rutebiler, og det må erkendes, at statsbanerne i en bestemt sag, nemlig vedrørende de gule rutebiler, har sendt ufuldstændige oplysninger til landsnævnet, og man kan antage — jeg ved ikke, om man kan antage med sikkerhed, men man kan antage — at hvis der var tilstillet landsnævnet udførlige og fuldstændige oplysninger, havde statsbanerne ikke fået lov til at overtage den pågældende koncession. Det siger imidlertid noget om, at statsbanerne befinder sig i en meget vanskelig stilling, hvis det kan gøres til et politisk eller endda et partipolitisk spørgsmål, om statsbanerne skal have lov til at overtage en rutebillinje. Det ville være ønskeligt, om der her blev forfaret mere ud fra hensynet til landets befolkning og til statsbanernes og statskassens interesser; men meget, deriblandt den ildhu, hvormed man fra visse partiers side optræder i denne sag, kan tyde på, at der er kræfter, som kunne være interesseret i at få grundlag for at nægte statsbanerne tilladelse til at overtage rutebillinjer og i stedet give koncession til private liebhavere.

Det ærede medlem hr. Vagn Bro siger, at der skal være lighed for loven for borgerne i forhold til staten, og at staten eller statsbanerne ikke skal have lov til at yde goodwill, når private ikke har lov til det. Jeg erkender, at dette er rigtigt, men jeg ved også, at i livets mangfoldighed er det en formalistisk betragtning. General-